

Subsidieovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Erfgoedbibliotheken vzw over de werking van Vlaamse Erfgoedbibliotheken als cultureel-erfgoedorganisatie met een dienstverlenende rol op landelijk niveau voor de beleidsperiode 2024-2028

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, voor wie optreedt de heer Jan Jambon, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

en

Vlaamse Erfgoedbibliotheken vzw, vertegenwoordigd door Mathijs Lamberigts, voorzitter, en Hilde Van Kiel, penningmeester;

KWAMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen en beleidskader

Afdeling 1 Definities

Artikel 1. In deze subsidieovereenkomst wordt verstaan onder:

- 1° Cultureelerfgoeddecreet: Decreet van 23 december 2021 houdende de ondersteuning van cultureelerfgoedwerking;
- 2° Uitvoeringsbesluit: Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021;
- 3° Strategische Visienota voor Cultureel Erfgoed: de Strategische Visienota voor Cultureel Erfgoed van minister Jan Jambon, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31 maart 2021;
- 4° Administratie: de administratieve dienst, bevoegd voor de uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet, met name het Departement Cultuur, Jeugd en Media;
- 5° Vlaamse Erfgoedbibliotheken: de naam van de cultureel-erfgoedwerking waarvoor de werkingssubsidie wordt toegekend. Deze werking is een onderdeel van de rechtspersoon Vlaamse Erfgoedbibliotheken vzw, waarmee deze overeenkomst wordt gesloten.

Afdeling 2 Voorwerp van de subsidieovereenkomst

Art. 2. De subsidieovereenkomst volgt uit de beslissing van de Vlaamse Regering van 29 september 2023 over de werkingssubsidies voor de beleidsperiode 2024-2028.

De subsidieovereenkomst verduidelijkt waarvoor de Vlaamse Regering een werkingssubsidie toekent aan Vlaamse Erfgoedbibliotheken als cultureel-erfgoedorganisatie met een dienstverlenende rol op landelijk niveau.

Afdeling 3. Duur van de subsidieovereenkomst

Art. 3. De subsidieovereenkomst wordt gesloten voor een beleidsperiode van vijf jaar, die start op 1 januari 2024 en eindigt op 31 december 2028.

Hoofdstuk 2. Doelstellingen en aandachtspunten

Afdeling 1. Decretale doelstelling waarvoor de subsidie wordt toegekend

Art. 4. Vlaamse Erfgoedbibliotheken neemt een dienstverlenende rol op landelijk niveau op voor erfgoedbibliotheken. Vlaamse Erfgoedbibliotheken realiseert daarvoor de doelstellingen zoals bepaald in artikel 5 van deze overeenkomst.

Afdeling 2. Doelstellingen

Art. 5. Vlaamse Erfgoedbibliotheken voert gedurende de beleidsperiode onderstaande doelstellingen uit. De doelstellingen zijn gebaseerd op de ingediende aanvraag 2024-2028. De doelstellingen houden rekening met het advies en de geformuleerde aandachtspunten in de beslissing van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 2.

1. Erfgoedbibliotheken verbinden. Vlaamse Erfgoedbibliotheken neemt haar rol op als netwerkknooppunt binnen een netwerk van erfgoedbibliotheken en andere beheerders van bibliothecair erfgoed.
 - 1.1. Vlaamse Erfgoedbibliotheken versterkt de gemeenschap van beheerders van bibliothecair erfgoed en stimuleert de ontwikkeling van ondersteunende netwerken rond gedeelde noden.
 - 1.2. Vlaamse Erfgoedbibliotheken onderhoudt en ontwikkelt via projectaanvragen instrumenten en gedeelde oplossingen voor gedeelde uitdagingen, met bijzondere aandacht voor beheerders waarvan het beheer van bibliothecaire collecties niet de kerntaak is.
 - 1.3. Vlaamse Erfgoedbibliotheken onderzoekt hoe kleinere erfgoedbeheerders in het erfgoedveld structureel kunnen participeren bij de ontwikkeling van netwerken, instrumenten en bij kennisdeling en werkt een groeipad uit.
 - 1.4. Vlaamse Erfgoedbibliotheken stimuleert internationale samenwerking en expertisedeling rond bibliothecair erfgoed.
2. Collectiekennis vergroten en toegankelijk maken. Vlaamse Erfgoedbibliotheken vergroot de kennis van en over Vlaams bibliothecair erfgoed met oog voor de eigenheid ervan om het gebruik ervan te verhogen.
 - 2.1. Vlaamse Erfgoedbibliotheken vervolledigt en verfijnt het overzicht van de bibliothecaire erfgoedcollecties in Vlaanderen, met bijzondere aandacht voor kleinere erfgoedbeheerders in het erfgoedveld.
 - 2.2. Vlaamse Erfgoedbibliotheken stelt haar expertise ter beschikking en ontwikkelt dienstverlening om erfgoeddata rond middeleeuwse handschriften, vroegmodern en modern drukwerk, krantenerfgoed en ander bibliothecair erfgoed in Vlaamse collecties op een basisniveau aan te vullen met het oog op beter beheer, contextualisering en ontsluiting van die collecties.
 - 2.3. Via overkoepelende projectaanvragen realiseert Vlaamse Erfgoedbibliotheken kennisverdieping wat betreft middeleeuwse handschriften, vroegmodern en modern drukwerk, krantenerfgoed of ander bibliothecair erfgoed.
 - 2.4. Vlaamse Erfgoedbibliotheken zet haar bibliotheekexpertise in om Vlaams erfgoed beter toegankelijk te maken en te houden via digitalisering en digitale ontsluiting.

3. Collecties versterken. Vlaamse Erfgoedbibliotheken stimuleert de coherente ontwikkeling van bibliothecaire erfgoedcollecties in Vlaanderen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare collecties.
 - 3.1. Vlaamse Erfgoedbibliotheken ondersteunt de ontwikkeling van onderbouwde, meerstemmige collectieplannen voor Vlaams bibliothecair erfgoed.
 - 3.2. Vlaamse Erfgoedbibliotheken faciliteert het maken van collectieafspraken en -mobiliteit, en het herbestemmen van collecties, met bijzondere aandacht voor moderne bibliothecaire erfgoedcollecties.
 - 3.3. Vlaamse Erfgoedbibliotheken identificeert kwetsbare bibliothecaire erfgoedcollecties en reikt oplossingen aan om deze beter te omkaderen.
 - 3.4. Vlaamse Erfgoedbibliotheken verhoogt de digitale zichtbaarheid van Vlaamse bibliothecaire topstukken en ander inspirerend bibliothecair erfgoed.
 - 3.5. Vlaamse Erfgoedbibliotheken ondersteunt erfgoedbeheerders bij participatie in overkoepelende initiatieven om de herbruikbaarheid en uitwisseling van erfgoeddata te stimuleren.

4. Competenties versterken. Vlaamse Erfgoedbibliotheken helpt erfgoedbeheerders om de specifieke expertise te verwerven die nodig is om bibliothecair erfgoed met de juiste zorg te omkaderen, met bijzondere aandacht voor kleinere erfgoedbeheerders in het erfgoedveld.
 - 4.1. Vlaamse Erfgoedbibliotheken zorgt voor afstemming van het vormingsaanbod op de noden van erfgoedbibliotheken en realiseert vormingsactiviteiten rond het beheer van bibliothecair erfgoed.
 - 4.2. Vlaamse Erfgoedbibliotheken faciliteert collegagroepen waarin collectiebeheerders praktische expertise kunnen uitwisselen.
 - 4.3. Vlaamse Erfgoedbibliotheken verzamelt, ontwikkelt en onderhoudt praktische instrumenten voor het beheer van bibliothecair erfgoed.
 - 4.4. Vlaamse Erfgoedbibliotheken verstrekt informatie en advies rond het beheer van bibliothecair erfgoed.
 - 4.5. Vlaamse Erfgoedbibliotheken voorziet collectieve begeleidingstrajecten die helpen het beheer van bibliothecaire erfgoedcollecties te verbeteren.

5. Goed besturen en beheren. Vlaamse Erfgoedbibliotheken bestuurt en beheert de organisatie op een transparante en professionele manier.
 - 5.1. Vlaamse Erfgoedbibliotheken past de principes van goed bestuur toe.
 - 5.2. Vlaamse Erfgoedbibliotheken voert een gezond financieel beleid.
 - 5.3. Vlaamse Erfgoedbibliotheken voert een constructief personeelsbeleid.
 - 5.4. Vlaamse Erfgoedbibliotheken biedt een kwalitatieve dienstverlening aan.

Afdeling 3. Aandachtspunten

Art. 6. De Vlaamse Regering formuleerde bij haar beslissing volgende generieke aandachtspunten:

- 1° Blijf bij de uitvoering van de werking aandacht hebben voor de beleidsprioriteiten en aandachtspunten van de Strategische Visienota Cultureel Erfgoed.
- 2° Hou de financiering van de organisatie op peil. De extra ondersteuning door Vlaanderen mag niet tot gevolg hebben dat de inrichtende macht haar inbreng vermindert.
- 3° Stem het digitale beleid van de organisatie af met de overkoepelende Vlaamse initiatieven op het vlak van digitalisering. Zie doelstellingen 1.2., 2.2. tot 2.4., 3.4 en 3.5.

De Vlaamse Regering formuleerde bij haar beslissing volgende specifieke aandachtspunten:

- 1° Maak scherpere keuzes in de doelstellingen waarbij de focus sterker ligt op de taken als landelijke dienstverlenende rol voor de noden van de kleinere en niet-professionele erfgoedbeheerders. Zie vooral doelstellingen 1.2., 1.3., 2.1., 3.3. en 4.
- 2° Versnel de verbreding van de bestuursorganen zodat deze bestaan uit het breed gedragen netwerk van bibliotheken en partners. Zie doelstellingen 1.3. en 5.1.

- 3° Maak pro-actief inhoudelijke keuzes zodat moeilijker bereikbare doelgroepen bereikt worden. Zie doelstellingen 1.3., 3.1. en 4.2.
- 4° Herwerk de begroting zodat deze een realistische weergave is van de beoogde jaarlijkse werking en er een koppeling gemaakt kan worden met de inhoudelijke plannen. Zie doelstelling 5.2.

Vlaamse Erfgoedbibliotheken engageert zich om, bij de uitvoering van deze overeenkomst, gevolg te geven aan deze aandachtspunten. Met de aandachtspunten werd rekening gehouden bij het bepalen van de doelstellingen in artikel 5.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over goed bestuur

Art. 7. Vlaamse Erfgoedbibliotheken engageert zich om te voldoen aan de principes van goed bestuur, zoals bepaald in artikel 68 van het uitvoeringsbesluit bij het Cultureelerfgoeddecreet.

Hoofdstuk 4. Middelen

Afdeling 1. Subsidiebedrag

Art. 8. De Vlaamse Gemeenschap geeft in uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet en in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering een jaarlijkse werkingssubsidie van 656.000 euro voor de beleidsperiode 2024-2028 voor de uitvoering van deze subsidieovereenkomst.

Het subsidiebedrag kan eenzijdig door de subsidieverstrekker naar beneden worden bijgesteld wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen zoals bepaald door artikel 20 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

De werkingssubsidie van de Vlaamse Gemeenschap wordt toegekend ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten.

De werkingssubsidie wordt, binnen de perken van de jaarlijkse begrotingsdecreten, jaarlijks geïndexeerd zoals bepaald door artikel 86 van het Cultureelerfgoeddecreet.

Afdeling 2. Uitbetaling

Art. 9. De werkingssubsidie wordt, zoals bepaald door artikel 59 van het Uitvoeringsbesluit, jaarlijks beschikbaar gesteld in de vorm van twee voorschotten en een saldo:

- 1° een eerste voorschot van 45% van de werkingssubsidie die voor dat werkingsjaar is toegekend, wordt uitbetaald vanaf 1 februari;
- 2° een tweede voorschot van 45% van de werkingssubsidie die voor dat werkingsjaar is toegekend, wordt uitbetaald vanaf 1 juli;
- 3° het saldo van 10 % van de werkingssubsidie die voor dat werkingsjaar is toegekend, wordt uitbetaald na de uitvoering van het jaarlijkse toezicht.

Openstaande financiële verplichtingen ten opzichte van de Vlaamse Gemeenschap kunnen verrekend worden op de voorschotten en het saldo, vermeld in artikel 59, eerste lid van het Uitvoeringsbesluit.

Afdeling 3. Reserve

Art. 10. Bij het jaarlijkse toezicht stelt de administratie de reserves vast die ten laste van subsidies zijn aangelegd. Na afloop van de beleidsperiode worden de reserves, die niet voldoen aan de bepalingen van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019, ingehouden door of teruggestort aan de Vlaamse overheid.

Conform artikel 72 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 gelden de volgende regels voor reservevorming:

- 1° Maximaal 20% van het op jaarbasis toegewezen subsidiebedrag kan worden aangewend voor de aanleg van reserves.
De totale gecumuleerde reserves kunnen maximaal 50% van het subsidiebedrag van de laatst gesubsidieerde werkingsperiode bedragen.
Na motivering kan in de subsidiebeslissing of de rechtsgrond ervan worden afgeweken van de hoger vermelde maximumpercentages.
- 2° Reserves die ten laste van subsidies aangelegd zijn conform 1°, mogen alleen worden aangewend voor de doelstelling waarvoor de initiële subsidie is toegekend.
- 3° Reserves die ten laste van de subsidie zijn aangelegd, worden teruggevorderd op het einde of bij de vervroegde stopzetting van de gesubsidieerde activiteit.
- 4° Een sociaal passief aanleggen ten laste van de subsidie kan alleen als er daarvoor in een rechtsgrond is voorzien in een decreet of reglementaire bepaling.

Hoofdstuk 5. Communicatie

Afdeling 1. Beschikbaar stellen van informatie

Art. 11. Beide partijen engageren zich om optimaal de informatie beschikbaar te stellen die van belang is voor de andere partij. Er wordt hierbij rekening gehouden met eventuele vertrouwelijkheid van informatie of de privacy. Beide partijen engageren zich om de andere partij zo vroeg mogelijk in te lichten bij evoluties of ontwikkelingen die voor de andere partij of voor de uitvoering van de overeenkomst van belang zijn.

Afdeling 2. Communicatieve Return

Art. 12. Vlaamse Erfgoedbibliotheken moet, in uitvoering van artikel 35 van het Cultureelerfgoeddecreet, de steun van de Vlaamse Gemeenschap vermelden bij alle publieke communicatie in het kader van de cultureelerfgoedwerking door de standaard logo's en de bijbehorende tekst en baselines te gebruiken die zijn vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Afdeling 3. Openbaarmaking van de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten

Art. 13. Vlaamse Erfgoedbibliotheken maakt de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten bekend. De organisatie maakt die resultaten bekend via de website van de organisatie.

Afdeling 4. Gebruik van het Nederlands

Art. 14. Vlaamse Erfgoedbibliotheken erkent het belang van het gebruik van het Nederlands bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Hoofdstuk 6. Toezicht en Evaluatie

Afdeling 1. Jaarlijkse verantwoording

Art. 15. Vlaamse Erfgoedbibliotheken bezorgt jaarlijks uiterlijk op 1 april een verantwoording over het voorgaande jaar aan de administratie.

De jaarlijkse verantwoording bestaat uit:

- 1° een functionele verantwoording waarin gerapporteerd wordt over de doelstellingen waarvoor de werkingssubsidie is toegekend.
De functionele verantwoording mag de verantwoording zijn die ook voor het eigen bestuur wordt opgemaakt. Indien deze verantwoording een andere structuur heeft, wordt een duidelijke koppeling gemaakt met de doelstellingen in deze overeenkomst. De functionele verantwoording mag beknopt zijn. Het schetst kort de acties die werden gerealiseerd ter uitvoering van de doelstellingen. Een goede verantwoording beschrijft niet louter de acties maar geeft ook weer in hoeverre deze bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen en in welke mate de doelstellingen gerealiseerd zijn. Er wordt gevraagd om dit evaluerend aspect steeds op te nemen in de rapportage.
- 2° een financiële verantwoording die bestaat uit:
- a) de jaarrekening, die bestaat uit de balans, de resultatenrekening en de toelichting, van de rechtspersoon. De jaarrekening wordt opgesteld conform de standaardmodellen die de Nationale Bank van België ter beschikking stelt;
 - b) het verslag van een erkende accountant of bedrijfsrevisor die niet betrokken is bij de dagelijkse werking van de organisatie, met commentaar bij de waarheidsgetrouwe weergave van de balans en de resultatenrekening;
 - c) een overzicht van de individuele bezoldigingen, waarin de totale loonkost per werknemer vermeld wordt.
- 3° een lijst met beleidsrelevante gegevens, zoals voorzien in het model van het jaarverslag.

De jaarlijkse verantwoording verloopt via het digitaal subsidieportaal van de administratie.

Als er naast de werking waarvoor de organisatie op basis van het Cultureelerfgoeddecreet een werkingssubsidie ontvangt nog andere activiteiten worden georganiseerd, dan moet de gesubsidieerde werking zowel functioneel als financieel apart identificeerbaar zijn. Als dat niet blijkt uit de documenten vermeld in het tweede lid, wordt in voorkomend geval bij het functionele en financiële verslag een aparte rapportage bijgevoegd die betrekking heeft op de werking waarvoor de organisatie op basis van het Cultureelerfgoeddecreet een werkingssubsidie ontvangt.

Als Vlaamse Erfgoedbibliotheken voor de uitvoering van de doelstellingen een beroep doet op een ondersteunende organisatie en deze organisatie een deel van de subsidie ontvangt, dienen de jaarrekening en eventuele andere relevante documenten van deze ondersteunende organisatie toegevoegd te worden aan de jaarlijkse verantwoording.

De administratie kan op ieder ogenblik aanvullende informatie en documenten vragen.

Afdeling 2. Jaarlijks toezicht op de werkingssubsidie

Art. 16. De administratie oefent een jaarlijks toezicht uit op de aanwending van de werkingssubsidie.

De administratie kan alle initiatieven nemen die ze nodig acht voor de uitoefening van het toezicht op de aanwending van de werkingssubsidie.

Afdeling 3. Evaluatie van de uitvoering van de subsidieovereenkomst

Art. 17. De administratie, eventueel bijgestaan door externe experts, voert minstens twee keer een evaluatie uit:

- 1° een tussentijdse evaluatie;
- 2° een eindevaluatie;

De tussentijdse evaluatie omvat een zakelijk-beheersmatige evaluatie en een inhoudelijke evaluatie van de doelstellingen en aandachtspunten. Bij de zakelijk-beheersmatige evaluatie wordt het engagement om te voldoen aan de principes van goed bestuur getoetst. De inhoudelijke evaluatie

betreft een globale inschatting over de mate waarin de doelstellingen zoals vermeld in artikel 5 werden uitgevoerd.

De tussentijdse evaluatie gebeurt mede op basis van een zelfevaluatie door de organisatie. De administratie geeft daarover tijdig instructies. De bevindingen van de tussentijdse evaluatie worden meegedeeld uiterlijk zes maanden voor het indienen van een aanvraag voor een werkingssubsidie voor de volgende beleidsperiode.

De eindevaluatie wordt uitgevoerd na het indienen van de jaarlijkse verantwoording voor het laatste jaar van de beleidsperiode. De bevindingen van de eindevaluatie worden meegedeeld binnen twee maanden na de uitvoering van de eindevaluatie.

De administratie kan alle initiatieven nemen die ze nodig acht voor de evaluatie.

Afdeling 4. Participatie aan onderzoek

Art. 18. Vlaamse Erfgoedbibliotheken engageert zich om deel te nemen aan onderzoek, georganiseerd door de administratie en steunpunten, met het oog op het verzamelen van beleidsrelevante informatie.

Vlaamse Erfgoedbibliotheken verleent aan de Vlaamse Gemeenschap en steunpunten een kosteloos, niet-exclusief gebruiksrecht om de informatie die wordt opgevraagd in functie van de aanvraag, de verantwoording, en de evaluatie van de subsidie, met inbegrip van de documenten die er onderdeel van uitmaken en de intellectuele eigendomsrechten die erop rusten, geheel of gedeeltelijk te reproduceren en te delen. Op basis van dit gebruiksrecht kunnen de Vlaamse Gemeenschap en steunpunten deze informatie aanwenden om hun beleid voor te bereiden of te evalueren en om beleidsrelevant onderzoek uit te voeren, of uit te laten voeren. Dit gebruiksrecht is niet beperkt in de tijd noch in ruimte.

Afdeling 5. Delen van informatie

Art. 19. Indien in het kader van artikel 18 informatie wordt overgemaakt die persoonsgegevens bevat, zien de partijen erop toe dat hierbij steeds de bepalingen van Hoofdstuk 7 van het Cultureelerfgoeddecreet, en de principes van de Algemene Verordening Gegevensbescherming worden nageleefd.

Hoofdstuk 7. Sanctionering

Art. 20. Als er bij het jaarlijkse toezicht of de evaluatie ernstige tekortkomingen worden vastgesteld kunnen volgende maatregelen opgelegd worden, zoals bepaald in artikel 42 van het Cultureelerfgoeddecreet:

- 1° inhouding of terugvordering van een deel van of van de volledige toegekende werkingssubsidie;
- 2° definitieve stopzetting van de werkingssubsidie.

De maatregel die wordt opgelegd, staat in een redelijke verhouding tot de vastgestelde tekortkomingen.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Afdeling 1. Decretale kader

Art. 21. Deze subsidieovereenkomst wordt gesloten in uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet. De bepalingen in het Cultureelerfgoeddecreet en in de besluiten die genomen worden in uitvoering van dit decreet hebben steeds voorrang op de bepalingen in deze subsidieovereenkomst.

Afdeling 2. Wijzigingen

Art. 22. Bijsturingen en eventuele daaruit voortvloeiende wijzigingen van deze subsidieovereenkomst zijn mogelijk, op verzoek van elke partij en mits beide partijen akkoord gaan.

Opgemaakt als digitaal document dat iedere partij verklaart ontvangen te hebben.

Voor de Vlaamse Gemeenschap,
De Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

Voor Vlaamse Erfgoedbibliotheken vzw,

Voorzitter
Mathijs LAMBERIGTS

Penningmeester
Hilde VAN KIEL